Ч. 269 (11.230). Львів, пятниця 2. грудня 1927. Poсztowa oplata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед загальними зборами „Просвіти".

Львів, 1. грудня 1927.

Цьогорічні загальні збори „Просвіти", заповіджені на 26. грудня цр. відбудуться вже на початку шістьдесятого року її істнування та по 59-ти літах відповідальної праці. Тому то вони й повинні випасти гідно та величаво, як такі, що започатковують ювилейний рік у „Просвіті".

„Просвіта" відіграла в історії нашого народу на західно-українських землях вдячну та основну ролю не тільки національного реґенератора, але й основоположника всіх найріжнородніших ділянок національного життя і організатора всіх творчих проявів народньої енерґії. „Просвіта" відбудовувала та реставрувала націю, націю обдирану віками зі всього, що могло її екзистенцію та живучість репрезентувати перед світом, у крузі культурних народів. З „хлопа і попа", з вчорашнього парія, панщизняного робучого вола панського, та погорджуваного і в великій частині зденаціоналізованого тоді „попа" треба було різбити нац. обличчя, треба було виковувати націю. При допомозі живого слова „пастухів" і незрівнаного богацтва їх душі творила „Просвіта" прикметні цінности національної та культурної української окремішности. Нема кутка на широкій землі українській, куди не доходив би як не безпосередньо то бодай посередньо вплив і до того національно оживляючий, реґенеруючий вплив „Просвіти". На думці маємо все львівську „Просвіту". І ніщо іншого тільки незвичайно додатні для народу успіхи діяльности нашої „Просвіти" вказало нашим заабручанським братам по першій російській революції 1905 р. заснувати в себе „Просвіти" на зразок львівської. Те саме повторилося і на Закарпатті. Нема нині української національно зрілої та пронизаної любовою до своєї батьківщини душі, навіть колиб вона жила далеко від рідньої землі, у найдальших від неї країнах чи навіть закутинах земного ґльобу, якаб при самому згуці слова „Просвіта" не вязала з поняттям „Просвіти" безпосередно та найтісніше з понять про відродження українського народу й якаб не вважала „Просвіти" фортецею національної української культури і джерелом національно орґанізуючої та культурно виховуючої ідеї в народі.

Таla була роля „Просвіти" в нашому житті, така є тепер і такою мусить остати на далі. Одначе минулорічні загальні збори виявили, що проти теперішньої „Просвіти" орґанізують завзятий похід інтернаціональні чинники, що наче боляки почали ятритися на українському орґанізмі, підсичувані та підкріплювані відомими чинниками московського інтернаціоналу. Вони поставили собі за ціль або завалити „Просвіту" або опанувати її та зробити знаряддям, посłушним у їх руках, при поширюванні інтернаціональної отруї. Дотеперішню культурно-освітню, національно-орґанізуючу та культурно виховуючу працю думають вони заступити тзв. політично-клясовою освітою. На ділі ті кличі, під якими хочуть „Просвіту" опанувати, несимпатична демаґоґія.

Цьогорічні загальні збори вже їх теж живо заінтересували і вони до них готовляться. Видно це й зі сторінок їхньої преси. В „Світлі" читаємо між іншим:

„Буржуазні ідеї, що одплодотворювали в добі розвитку капіталізму просвітянську діяльність, стали в сучасній добі гальмом для дальшого розвитку „Просвіти". Тільки ідеали й стремління працюючої кляси (читай: інтернаціоналістичних пропаґаторів) можуть ожливити її діяльність та надати нового розмаху її роботі".

Отже національні ідеї, які вже 59 літ защіплює „Просвіта" в народі звуться у тих самозванчих „заступників працюючих" тільки буржуазними ідеями. Пишучи про минулорічні загальні збори „Просвіти" таж ґазета каже:

„На трибуні промовців появився новий тип освітянина, що не лише маніфестував свою появу на ґрунті „Просвіти", але й ставив нові домагання, які вперше прийшлося почути старим „просвітянським" діячам... Західньо-українські працюючі кляси, тоб-то робітники та селяни через представників(?) і виразників(?) своїх інтересів пробивали на минулорічних зборах перший вилом у мурах буржуазного консерватизму й клерикального обскурантизму, щоби перетворити „Просвіту" в установу, що відповідала би сучасним культурно-освітнім потребам працюючих мас та їхнім визвольним стремлінням".

Хто був на минулорічних загальних зборах „Просвіти" і був свідком тих „освіжуючих" виступів „речників працюючих клясів", той не відчує по прочитанні наведених стрічок нічого іншого над моральний біль, той стидом здрігнеться за тих „речників" „клясового освідомлювання мас". Такі невідповідальні, такі ганебні та в найвищій мірі некультурні були їх виступи. Нічого позитивного вони не пропонували, а валили, валили збори, валили й „Просвіту". Нині на передодні загальних зборів підготовляються ті самі чинники знов до подібних виступів на зборах. „Геть ундівсько-клерикальні елементи з „Просвіти"! — ось клич, яким кінчає свою статтю „Світло".

Ще „краще" пише на тему опанування „Просвіти" „клясовими" чи „клясово-освідомлюючими" елементами ідеольоґічно посвоячене зі „Світлом" „Наше Слово", орґан Сель-Роба. „Наше Слово" так і пише, що „Просвіта" опинилася тепер „у руках народніх **павуків**, що завзялися **живцем виссати всі соки з орґанізму нашого селянина і робітника**", що опанували її „насікомці", яких треба позбутися. Воно й висунуло ударний клич: На збори до Львова! До боротьби за „селянсько-робітничу" „Просвіту". Правда, що воно троха подібне до клича „за пролетарську владу" або за „диктатуру пролетаріяту", але це справу тільки упрощує та виснює. Отже приклонники третього інтернаціоналу бажають дійти в нашому житті покищо до диктатури в „Просвіті", а далі малиб дійти до неї також і в інших наших центральних установах.

Виконавці волі третього інтернаціоналу на Великій Україні, прийшовши до влади, покасували перш за все всі „Просвіти", бо вважали і вважають їх фортецями українського націоналізму, якого вони терпіти не можуть. На їх місце позаводили усякі сельбуди і робклюби, що мали ширити політичну комуністичну освіту. Та з радянської преси довідуємося, що всі ті нові установи сильно завели. В них нема ніякого життя ні праці, нема до них серед населення ніякого заінтересування ні довіря. Ідейні брати тамошніх аґентів комінтерну на західньо-українських землях не мають сили на те, щоби „Просвіту" зліквідувати та здвигнути на її місце якусь нову відповідаючу їхній ідеольоґії установу. І тому рішили вони опанувати „Просвіту", дарма, що сама її назва викривлює з невдоволення обличча комуністичних хусиітів, та переробити її ідейно на своє копито, зробити з неї знаряддя своєї пропаґанди та використати її майно. Для цього вони й рішили використовувати передовсім кожночасні загальні збори Товариства.

Самозрозуміло, що до цього не можуть і не сміють допустити національні українські елементи. Вони не сміють здати у „Просвіті" своїх позицій тим, що хочуть з фортеці української національної думки і культури зробити аванпост інтернаціоналізму та деправації національного світогляду і патріотичних почувань у нашому народі.

У ювилейному році істнування „Просвіти" мусять сконсолідуватися біля неї всі кращі елементи нашої патріотичної громади, а на загальних зборах у грудні цього року дати раз на все гідну відправу та відсіч усім наступам невідповідальних за долю народу та його культуру чинників. Та щоби це сталося, треба до загальних зборів „Просвіти" перевести необхідну підготовку та орґанізацію. Ми певні, що це станеться, певні, що „Просвіта" в ювилейному році тільки скріпить свої ідеольоґічні позиції, які займала 59 літ в житті нашого народу, і лишній раз підкреслять їх вірність і правильність цьогорічні загальні збори.

Французькі оцінки і проґнози.

Супроти радянського десятиліття й Термідору.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 26. листопада 1927.

I.

Що комуністичні ґазети Франції, як і світа цілого, присвячували ювілееві большовицького перевороту наповнені захопленням статті, — це зрозуміле, і ледви, чи хто й сподівався чогось іншого. Натомісць деяку несподіванку принесли безоглядні осуди, якими побиває французька комуністична преса большовицьку опозицію: можна здогадуватися, що діється воно не без виразного кивка з Москви, і що воно не є без звязку з „пособіями", якими урядова Москва благословить Humanité і інші ґазети.

Ні банальними ювілейними славословіями, ні інспірованою „свише" полемікою проти опозиції, не цікаво займатися — в змісті тутешніх комуністичних ґазет справді мало чого на зуб узяти; поучаючого там дасть-Біг, а для французької публичної думки вони менше всього характеристичні.

Щоб усвідомити собі, що думає пересічний француз про те, що твориться в Радянському Союзі, і як він собі уявляє дальший розвиток тамошніх подій, — треба заглянути до інших, некомуністичних ґазет — до „поміркованих" передовсім, і й до правих.

II.

Information — це заграницею менше відомий, та у Франції високо цінений, добре редаґований орган паризької біржи й великих банків. Дає він два видання на день: одно, полудневе, в одній половині політичне, в другій фінансово-економічне, і друге, вечірне — виключно фінансово-господарське. Цитувати-мемо із статтей видання полудневого.

В редакційній статті читали ми там між іншим:

„Якиб і не був би початок Рад, і щоб і не думати про їх правовість, то один тільки факт числиться в історії: режім протрівав десять років. З румовищ двох орґанізацій, царської і республиканської та з пасивности російського народу виринула нова держава. Вона знищила підстави давньої держави, ту шляхту урядників і великих власників, яка русифікацією роздавлювала домагання інородців"...

Зацитувавши і переказавши деякі поміченя Люка Дюртена (котрий з Дюамелем відбув подорож до Москви і про подорож цю друкує тепер книгу), **Information** ставить ось які проґнози на будучність:

„Річ імовірна, що переміни не вичерпаються ні цепом, ні вибухованням опозиції. Кожний день нам приносить нові доkази цього. Вчора подалася шляхом до Женеви політика заграничня. Революція мало коли закінчується брутальними ударами: вона поглиблює свій успіх, навязуючи до державних традицій, і укріплює свою тривкість, розпускаючися в живій масі світової дійсности".

А в дописі про ювилейні свята московський кореспондент **Information** пише своїй ґазеті:

„Десять років — це минуле. Минуле, в ході якого большевизм віднiс безперечний успіх — успіх тривання. Невже жити — не найважніша річ? Тепер треба йому докінчувати здійснювання програми, яка ледви тільки розпочалася... Треба перемогти страшенну бюрократщину, яка вдерлася в адміністрацію, треба вщіпити в селян розуміння краси збірної праці. Це шлях далекий! Заки туди зайде, большевизм мусить перейти ще кілька десятків літ, після першого десятиліття, яке тільки що минулося".

III.

Information не має, розуміється богато симпатій ні для соціялізму, ні комунізму, але — як орґан „високих фінансів" — вона вміє числитися з фактами. Коли це можливо, то ще менше симпатій для соціяльного перевороту і комуністичного раю земського є в **Liberté** — це консервативний вечірний щоденник, ідейно дуже близький фашизмові, такий близький, що він далі, як передше, виступає нетільки проти французько-південнославянського союзу, а й за Італію й проти Сербії.

Мимоходом зазначуємо, що в Шварцбардівському процесі **Liberté** виходячи із свого французького, суто-націоналістичного й ксенофобського становища, дуже рішуче заявилася за Шварцбардом: тому, мовляв, що він „француз", хоч тільки по натуралізації, та що у війні він пролив свою кров за Францію.

За ґазетою тією стоять по військовому зорґанізовані протикомуністичні орґанізації, головно молоді. З приводу большовицького ювилею написала **Liberté** між ін. осе що:

„Розділ землі, який зберіг Румунію перед революцією, укріпив революцію в Росії. Дивним парадоксом радянський режім в решті решт оснований на одиничній власности. Бо це доволі біловашний викрут — казати, що землі віддано тільки на 99 років. Мужик нині заволодів — нехай попробують йому відбирати! А крім того, до 99 років Сталін, Риков і ми всі, ми помремо...“

Сконстатувавши, що зусилля до всесвітньої революції не вдалися, а „полишилися в стадії міту“, Liberté пише:

„Найясніше з усіх активів більшовизму те, що він перетривав при владі 10 років. Нема ніякої причини, чому би він не перетривав ще нових 10 років, або й більше. Царизм був хорий від дуже давна. А проте він був би без кінця держався, якби не було війни, і якби війська, непотрібно накопичені у касарнях Петрограду, не були зворохоблилися, себто якби армія не була впала. Як довго комунізм має армію, нема йому чого боятися. Сталін так задушить ворохобні, як Столипін їх душив, бо нема мови в Росії про загальну ворохобню; віддалені сотками кільометрів одно від одного огнища революції можна легко погасити...“

Без розуміння географії, а зосібна політичної географії Східної Европи не можна розуміти того, що там твориться.

„Богато тамошніх річей, тривкість комунізму як і тривкість царизму, пояснюється безформенним характером мас, розлитих по просторах, майже безконечних. Взагалі всякий політичний рахунок, коли мова про Схід Европи, мусить основуватися на розумінні широкопросторности“.

IV.

В роялістичній і націоналістичній Action Française про більшовицький ювилей і про радянський термідор говорив в останніх часах кількома наворотами Н. Бенвіль — один з найкращих знавців заграничних відносин і ерудитів-істориків серед французьких публіцистів наших днів.

„По всім познакам, каже він, наступ Троцького наспів за пізно, щось наче змова Бабефа під Директорією, або офензива Людендорфа в 1918 р. Приходять моменти, коли розгар революційний вичерпується, подібно як розгар війни...“

— Які прогнози? — питається Бенвіль, і відповідає:

„Ніяка розумна прогноза неможлива. Всі гіпотези можливі: що переможе Сталін-Риков, або Троцький-Зінов'єв, або що оба крила помиряться. А якби припадком радянський режім провалився, то не видно абсолютно нікого, хто міг би зайняти його місце. Троцький пригадує собою директора тої паризької „revue“ в якій чергувалися одна по одній емблеми політичні: коли дехто обурювався, коли показалися емблеми комуністичні, він заспокоював:

— Адже після червоного прапора прийде ще чорний прапор...“

Себ-то прапор анархії! А Бенвіль ще додає:

„А після чорного прапора — голова на шпилі списа“.

Не треба й додавати, що це натяк на старий революційний „обичай“, зосібна на звичаї часу Великої революції у Франції...

V.

Одначе хоча Бенвілеві, консерватистові й реакціонерові, і не байдуже що саме станеться з комунізмом, то куди важніше йому не це питання, а питання про німецько-радянське співробітництво.

„Щодо цього, то найбільше світла ще можна знайти в німецькій правій пресі. Навіть у німецьких консерватистів, а властиво головно у них, начальна ідея німецько-російського союза перемагає відразу, яку викликає в них радянський режім. Чи Радянський Союз кріпкий? Чи здібний він сказати своє слово Европі? Німеччина завсіди зберігала звязок з Радами, навіть у пору суворого здавлювання Спартакуса, бо вона хотіла зберігти собі можливість співробітництва на будуче. Чи співробітництво те зберігло й донині свою ціну? На це німці відповідають притакуючи.

„Для Німеччини союз з Радами — велика карта на будуччину. Ради не мають ніякої участи в мирових договорах в 1919 р. Вони їх не знають. Вони їх мабуть ніколи й не признають. Того дня, коли Союз наново числитиметься політичним елементом, а не тільки елементом неладу й руїни, того дня він очевидно статиме по тому самому боці, що краї, на яких погромі ці договори побудовані“.

Ось чого боїтьсяноторійний германофоб, польонофіл і румунофіл, Бенвіль. Нинішні ранішні й полудневі ґазети повні алярмуючих статтей і телеґрам — ізза німецько-радянської кооперації в питанні Литви і щодо женевської конференції. Можна майже напевне сказати, що завтра читатимемо цікаві міркування Бенвіля на ці теми.

В. Левицький.

З українського Закарпаття.

Нова гром. рада в Ужгороді.

Вислідом недавніх виборів до громадських рад у Чехословаччині є й вибір нових громадських рад на Закарпатті. В столиці Закарпаття Ужгороді нова міська рада уконституувалася дня 11. листопада п. р. До президії вибрано: головного директора Підкарпатського Банку Константина Грабаря, б. правительственного комісаря Яна Грбка, пенс. касіера Робітничої Каси Івана Ґаара, секретаря Союзу фабрикантів Оттона Фалтина і секретаря комуністичної партії Арміна Девзева. Старостою (посадником) міста вибрано з них Константина Грабаря, першим віцестаростою — чеха Яна Грбка, другим — мадяра Івана Ґаара.

Свято 1. листопада.

Заходом української еміґрації відбулося традиційне вже в Ужгороді свято памятного дня 1. листопада. Того дня рано о. кап. д-р Гаджега відправив у переповненій церкві поминальну Сл. Божу і панахиду за поляглих героїв, причому співав Р. Н. Хор під проводом О. Приходька. Вечером відбувся концерт з добірною програмою. Промову мав д-р Гупаловський, після чого відомий поет Сп. Черкасенко прочитав уривок з нової своєї драми „Мазепа“. Крім того члени театру виступали з хорами й декламаціями. Особливо горячо оплескувано декламації б. посла Я. Остапчука і п. М. Біличенка.

„Руський Театр“.

Постійний „Руський Театр“ в Ужгороді, що, не зважаючи на несприятливі обставини, ширить любов до рідного слова між усіми кругами нашого населення і дав досі кількасот вистав українських і неукраїнських авторів у більших і менших містах, а навіть селах нашого Закарпаття, виставив дня 10. листопада п. р. з приводу 20-их роковин смерти Тобілевича його драму „Наймичка“. Рецензент „Свободи“ підносить бриллянтну гру артистки п-і Ніни Певної, зазначуючи, що вона — найкраща артистка театру. Позатим підносить гру п-і Аркасової і Совачової і пп. Біличенка, Базилевича, Ручко, Аркаса й інших. В комедії Мясницького „Детектив“ визначилися знов передовсім п-і Совачова і п. Холодний. Рецензент цієї вистави просить акторів, щоб вони говорили поволи й голосно, а тоді їх вистави матимуть в Ужгороді 100 прц. більше вартости. Пригадка ця, особливо щодо голоснішого говорення, не завадила би й у нас.

Чеська шкільна політика.

В найновішім (10) числі гарно редагованого літературного і політично-суспільного журналу-місячника „Наша Земля“ в Ужгороді (ред. Ґренджа-Донський) находимо невеличку статтю п. з.: „Шімек і його шкільна політика“. З неї довідуємося, що чеська шкільна влада на Закарпатті в особі керманича шкільного відділу інсп. Шімека працює над чехізацією українського шкільництва з усіх сил. Ця праця ведеться тепер на великі розміри — по вказівкам органу губернії „Подкарпатске Гласи“, яких метою є скольонізувати ціле українське Закарпаття. За короткий час, бо за два роки, чехи „створили“ на Закарпатті з нічого ок. 80 чеських шкіл, з того понад 30 уже в цьому році. Слушно пише „Наша Земля“, що як так далі піде, то „за пять років перейдемо до того стану, в якому були за Мадяршини. А все це спричинила нам „братня“ політика фашистичного режіму Ровсиналя і його ставленика Шімека“. Цього Шімека автор згаданої статті в „Нашій Землі“ характеризує так: „Для зруйнування цієї святині рідного слова й науки прислано на нашу шию й на наше превелике нещастя людину австрійської школи, з варварством у душі, пересяклу гнилим шовінізмом, без найменшого почуття славянської солідарности. Ця людина взялась за те, щоби зруйнувати й те, що його попередник пок. Пешек збудував“.

З життя закарпатського студентства.

Зі статті „Наш обовязок“ М. Мандзюка („Свобода“, ч. 47) і двох статтей на студентські теми в „Нашій Землі“ (ч. 10) довідуємося, що закарпатське студентство переходить швидко кристалізацію в напрямі свідомого українства. Студенти із Закарпаття, що студіюють у Празі, зорганізовані в двох товариствах: москвофільствуючім „Возрожденію“ й українофільствуючім „Соціальнім Союзі“. Річні загальні збори останнього відбулися 22. X. п. р. в Празі під проводом голови, свідомого студента Бокшая. Головою нового виділу вибрано студ. Шерегого, до виділу „Союзу“ увійшли самі енерґійні й характерні студенти, на яких можна богато надіятися. „Союз“ був дотепер тільки соціяльною (допомоговою) організацією, але що студентів-народовців прибуває до Праги на студії чимраз більше, треба було поробити деякі зміни в статуті „Союзу“, а саме поширити його рямки в напрямі уможливлення його членам вести в Т-ві культурно-освітню працю.

Найближчі завдання в галузі піднесення сільсько-господарської продукції.

II.

Заходи до піднесення сільсько-господарської продукції.

Дня 25. жовтня п. р. в сільсько-господарській комісії парляменту Чехословаччини при нагоді обмірковування державного бюджету на 1928 рік давав своє експозе міністр сільського господарства д-р О.Срдінко. Він, обїхавши в автомобілі цілу республику і простудіювавши потреби країни, висунув три головні заходи, три стовпи, на яких хоче будувати розвій чесько-словацького господарства: 1) піднести рівень сільсько-господарської освіти та виховання; 2) поліпшити землю, під-

---

М. ЗОЩЕНКО.

Коза.

IV.

Забежкін переїхав. То було ранком. Забежкін вкотив візок на подвіря, і в туж мить всі вікна в домі відчинилися, а опухла бабяча голова, висунувшись із вікна, на цей раз по пояс, сказала „ага!“. І вчений агроном Пампушкін, залишивши наукову статтю „Декілька слів в обороні шкідників“, підійшов до вікна.

І сама Домна Павловна ласкаво зійшла вниз. Забежкін розвязував своє добро.

— Подушки! — сказали глядачі.

І справді: дві подушки, одну рожеву з рудою плямою, другу синеньку в пружки, віднесено наверх.

— Черевики! — гукнули всі нараз.

Перед очима здивованих глядачів звилися чотири пари черевиків. Черевики були новенькі, сяли вони передками і з кожної пари метеликом звисали шнурки. І опухла бабяча голова сказала з пошаною: „Ого!“. І Домна Павловна ласкаво потерла свої повні руки. І сам учений агроном прижмурив свої вчені очі і велів хлопчикам відійти від візка, щоби видніше було.

— Книги... — ніяковіючи сказав Забежкін, видобуваючи три запорошені книжки.

— Книги?

І вчений агроном уважав неминучим спуститися вниз.

— Дуже приємно познайомитися з інтелігентною людиною, — сказав агроном, цікаво розглядаючи черевики. — Шож це, — продовжував він — чи не по вченому пайку ви одержали ті черевики?

— Ні, — сказав Забежкін, сяючи, — то в деякому роді приватне надбання і — так сказатиб — рухомість. Інші, знаєте, воліють тримати гроші в брилянтах... а, дозвольте, що таке брилянти? Лише що блиск та бездумна гра світел...

— М-м, - сказав агроном з явним спожалінням — то-то я й дивлюся — що воно таке? — будьто би й не такі давали по вченому. Колір, чи що, не такий?

— Колір! — сказав Забежкін захоплено. — То певне колір не такий. Такий колір — раз, два і обліз...

— Катрусю! — крикнув агроном опухлій голові. — А винеси-но, голубко, черевики, що колись-то по вченому пайку одержали.

Подруга агронома винесла руді черевики незвичайних розмірів. Разом з подругою вийшли на подвіря всі жителі дому. Вийшла навіть якась, дуже старовинного вигляду, бабуся, думаючи, що роздають черевики даром. Вийшов і телеграфіст, копирсаючи в зубах сірничкою.

— Ось! — закричав агроном, рясно порскаючи в Забежкіна слиною. — Ось, ласкавий добродію, зверніть вашу увагу!

Агроном пальцем стукав у підошву, пробував її зубами, підкидав черевики вгору, кидав їх до землі — вони падали як поліна.

— Незвичайні черевики! — ревів агроном на Забежкіна таким голосом, буцім-то Забежкін вів агронома на розстріл, а той опирався. — Благаю вас, гляньте! На-те! Кидайте їх до землі, кидайте — я відповідаю!

Забежкін сказав.

— Так. Дуже незвичайні черевики. Але коли їх на каміння кидати, то вони можуть не видержати...

— Не видержать? Оці черевики не видержать? Та чи почуваєте ви, ласкавий добродію які очевидні дурниці плетете? Чи знаєте, що ви мене тим навіть ображуєте? Не видержать! — гордо всміхнувся агроном, насідаючи на Забежкіна.

— На камінних безумовно не видержать, — достойно сказав зненацька телеграфіст, виступаючи вперед — а що торкається... Коли, наприклад, під візок, і візок двигнути раз — безумовно не видержать.

— Котіть! — захрюкав агроном, кидаючи черевики. — Котіть, на мою голову!

Забежкін наляг на візок і двигнув його. Черевики помялися і біля передка тріснули.

— Тріснули! — закричав телеграфість, кидаючи картузом до землі і топчучи його на радощах.

— Даруйте, — сказав агроном Забежкінові — то нечесно і нетактовно, ласкавий добродію! Порядні люди прямо наїзджають, а ви боком... То навіть нікчемно боком наїзджати. Нетактовно і по хамськи з вашого боку!

— Нехай він відповідає, — сказала подруга агрономові. — Він візок котив, він і відповідає. Якщо кожний чоловік почне на черевики візок котити — черевиків не надбаєш.

— Так, так, — сказав агроном Забежкінові — тепер будьте ласкаві нести повну відповідальність.

— Гаразд! — сказав сумно Забежкін, зацікавившись телеграфістом — візьміть мою пару.

Телеграфіст, виплюнувши з рота сірничку і схилившись над черевиками, заходився тоненьким сміхом, начеб його лоскотали під пахами.

„Красунь! — зі смутком думав Забежкін. — І шия гарна, і ніс нормальний, і бавитися може...“

Так переїхав Забежкін.

(Продовження буде.)

вести культуртехніку землі; 3) здешевити кредит для сільських господарів.

Ці заходи висуває міністр країни, яка на 14 міліонів душ населення взагалі, а того 6 міліонів сільсько-господарського населення, має: 1) В галузі с.-госпол. освіти: Академію с.-г. наук, шкіл (факульт.) високих 8 (три агрономічні, дві лісові, одну ветеринарну і 2 педагоґ. семинарі для учительок жіночих господинських шкіл), шкіл середніх 26 (19 чеських, 7 німецьких) і нижчих с.-г. шкіл 230 — разом зверх 260 сільсько-господарських шкіл. 2) В галузі поліпшення (меліорації) землі: поліпшення земель в р. 1923 — 9.000 гектарів, у 1924 р. — 11.000 га, у 1925 р. — 13.000 га, у 1926 р. — 21.900 га, у 1927 р. біля 30.000 га. Разом за 6 років 80.000 гектарів. 3) У галузі комасації земель: скомасовано в 1927 р. в 26 селах на площі 14.546 гектар. Продовжується комасація в 19 селах на площі 14.310 га. Підготовлена комасація в 62 селах. За 1 рік скомасовано 28.856 гектарів землі. 4) В галузі сільсько-господарського кредиту: А) с.-г. районових ощадних кас (кампелічек) на 1. липня 1925 р. в Чехії, Мораві, Шлеську 4.259, на Словаччині кредитових т-в 405, на Підкарпаттю кред. т-в 96. Разом 4.760 товариств. Б) Державні фонди в 1926 році: на поліпшення земель 79.200.000 кч., на управу річок 37.000.000 кч., на загружування диких потоків 10 міл. кч. Разом 193.700.000 кч.

Щож би мусіли сказати про свої потреби українці, яких є по цей бік Збруча та Дністра понад 8.000.000 душ, а з того сільсько-господарського населення біля 7.000.000 душ, себто більше, як є с.-г. населення в чехословацькій республиці?! Однаже експозе міністра Срдінко зроблене в значній мірі під натиском громадської думки, що не знає великої передбачливости. Значно далі наперед заглядає Англія.

Минулого року англійський міністр сільського господарства Черчіль в одній передвиборчій промові зазначив: „У будуччині багато можна сподіватися від двох чинників: 1) від інтенсифікації с.-г. досвідництва та 2) від цукроварства (!). Маємо клясичний доказ, чого саме можна сподіватися в практиці від досвідництва: з кінцем цього року ми самі покриємо потребу цукру на одну десяту року; незабаром виробимо його стільки, що забезпечимо 1/4 всього населення на цілий рік". Англія, яка до війни майже зовсім не знала культури цукрового буряку і не виробляла бурякового цукру, дійсно цього року виробила його стільки, що може задовольнити 20—25 прц. своєї річної потреби! Це вона могла зробити лише завдяки завчасно та вміло переведеним дослідам з галузі бурякової культури та плекання нових рас буряків.

Одначе ні серед заходів Чехословаччини, ні серед заходів Англії ми не бачимо цілої ґрупи агрономічних змагань-заходів у галузі позашкільної сільсько-господарської освіти. Це тому, що в цих країнах заходи такого характеру покладаються на сільсько-господарські школи. Лише з наступного року проєктується введення окремих інструкторів сільського господарства для Словаччини та Підкарпаття.

Розвиток цього типу агрономічної допомоги поруч з розвитком с.-г. досвідництва та с.-г. шкільництва бачимо в Злучених Державах Америки.

Загальне число працьовників для розповсюдження с.-г. знань позашкільним шляхом на 36 міліонів душ сільсько-господарського населення Злучених Держав сягало: в липні 1917 — 2500, в липні 1918 — 6216, в січні 1919 — 4898, в липні 1919 — 5268, в січні 1920— 3798, в липні 1920 — 3840, в січні 1921— 3865, в липні 1921 — 3707, в грудні 1921 — 3679.

Отже 1921 року на 10.000 душ с.-госп. населення Злуч. Держав припалав приблизно один робітник позашкільної с.-господарської освіти. Колиб на українських землях також само широко, як у Злуч. Державах, розвинулись агрономічні позашкільні заходи, то ми мусілиб мати по цей бік Збруча 700 робітників позашкільної с.-г. освіти. А скільки ми їх тепер маємо?! Можна сміливо сказати, що не маємо й сотні. В 1926 році американці мали витрат тільки на с.-г. позашкільну освіту приблизно 1/2 доляра (4 і пів зол.) на одну душу с.-г. населення в рік. Коли ж до цього додати працю 70 досвідних с.-г. стацій, 68 високих с.-г. шкіл з 20.000 студентів, 1937 нижчих с.-г. шкіл та працю агрономів, які працюють у сільсько-господарській кооперації Злуч. Держав, то перед нашими очима стане образ дійсно великого запікавлення країни справами сільського господарства та сільсько-господарською наукою.

З цього короткого перегляду агрономічних заходів у Чехословаччині, Англії та Злуч. Державах Америки намічаються і ті агрономічні заходи, яких малиб уживати й ми. Це передовсім с.-г. господарські досвідні установи, які повинніб випрацювати найліпші для наших земель шляхи і способи господарювання, далі с.-госп. шкільництво, яке повинноб виховувати нашу с.-г. молодь на взірцевих господарів, далі позашкільна с.-г. освіта, яка малаб навчити новітньої господарки і доросле с.-г. населення, далі меліорація та комасація земель і нарешті орґанізація с.-господарського кредиту та сільсько-господарської кооперації. Одначе праця всіх тих чинників ріжнилась би в ріжних районах — вона мусілаб бути добре пристосована до тих природньо-історичних господарських і культурно-побутових умов, які заіснували на тому чи іншому клапті наших земель.

Доки не буде зроблене с.-г. районування наших земель по найголовніших умовах, найголовніших чинниках — доти не можна доцільно збудувати ані досвідної справи, ані сільсько-господарського шкільництва, ані позашкільної агрономії, доти взагалі не можна створити ніякого пляну господарської відбудови наших земель. Тому справа експедиційного чи порайонного дослідження природньо-історичних, господарських та культурно-побутових умов на наших землях і на підставі тих матеріялів с.-г. районування їх є справою першої черги, понад усі інші заходи. До цієї справи треба притягнути всі живі сили країни, всі духові і матеріяльні наші засоби.

агр. Віктор Доманицький.

ЇЖ.

29—41

Справа телефону в „Ділі" набирає не тільки загально-національного, але й загально світового характеру.

З'одної сторони:

Саме в той час, коли в „Ділі" закладали телефон, був я на провінції. Телефону, телеграфу там нема, а радіо ще не змонтоване.

Йду селом і бачу: двох дядьків обнимаються на радощах.

— Ото куме, таки діждалися!...

— Ая діждались. Дайте, поцілуймоємось!

— Що таке? — питаю.

Виринули на мене здивовані очі.

— Якто?! Ви не знаєте?

— Не знаю — кажу.

— „Діло" має телефон!...

Я підскочив, як за молодих часів.

— Давайте поцілуймося з вами і я.

Заходжу до священика. В усіх кімнатах світиться, у кожнім кутку святочний настрій. Панотець походжає затираючи руки, пані-матка в кухні над усякими вигадками, тета Семафора на арістоні концертує, діти чарльстона виступують.

— Що це — питаю — іменини які, чи уродини може?!...

— Як? Ви, львовянин, і не знаєте?...

— Два дні як виїхав, не знаю!

— Телефон у „Ділі"!...

Це, так сказать, загально-національний характер.

А загально-світовий:

Вся польська преса на всіх партійних занках:

„Нехай тепер хто скаже, що українцям кривда діється. Проспли телефон — мають. Схочуть получитися телефоном — можуть. Не схочуть — волос їм з голови не впаде!"

Не без того, щоб цієї вістии не підхопила і заграничня преса. Що там — мовляв — що ми вже радіофотографією послугуємося! Цеж Европа... Але в Галичині, у Львові, вже навіть телефони закладають...

За тим прийдуть звязки зі світовими потугами і хто зна чи не прийде вкінці і розвязка нашої справи.

Сидиш собі тепер спокійно в накуреній редакції і нараз дррр-р-р-р!

— Гальо! Хто там?

— Тут Третій Інтернаціонал.

— Моє поважання. Що собі бажаєте добродію?

— „Ставайте гнані і голодні"...

Або знову дррр-р-р-р!

— Гальо!... так... тут! Хто говорить?

— Ліга Народів.

— Цілую ручки. Гуд бай! Що пані добродійка прикажуть?

— Смиріться і ждіть..

Або ще інакше.

— Др-р-р-р-р!

— Гальо! Хто при телефоні?

— Ватикан! Dominus vobiscum.

(Співробітник хреститься).

- In saecula saeculorum..

— Рапт відкликаний..

— Amen..

І так далі і так далі...

Велика річ телефон. Варто задля такої штуки і двацять літ просити не тільки девять, як просило „Діло".

Галактіон Чіпка.

НАРАДИ НАД РОЗЗБРОЄННЯМ.

Женева, 30. листопада 1927.

Предс. приготовної комісії конференції роззброєння Люден при нагоді отворення сесії комісії зазначив, що найважнішим завданням комісії є утворення комітету розєму і безпеки. Ціллю нарад є доказати, що поодинокі народи рішилися створити нові ґарантійні безпеки, щоби міжнар. конфлікти полагоджувано розємно-примирюючим поступованням. В дискусії голова більшовицької делеґації Літвінов зазначив, що новочасний капіталізм є причиною теперішніх величезних зброєнь. СРСР пропонує скасувати всі збройні сухопутні, морські і повітряні сили, знищити воєнний матеріял і муніцію, закинути військове вишколення, знищити твердині і скасувати військ. бюджети. Делеґація СРСР має повновласти приступити до договору, що здійснив би ці предложення, на основі якого знищено би до року воєнний матеріял. Колиб неможливо було здійснити програму роззброєння, то слід би її ввести до 4 літ.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ ІДЕ ДО ЛЬОНДОНУ?

АВС подає, що марш. Пілсудський згодився остаточно виїхати до Женеви. Є чутки, що після сесії Ради Ліґи Націй марш. Пілсудський поїде до Льондону.

НОВИНКИ.

— **Свято пісні у Львові.** Заходом ювилейного комітету 100-літніх роковин української народньої пісні відбудеться у Львові в першій половині грудня святочний концерт при співучасти оперової співачки п-ні А. Остапчук, проф. Т. Шухевича, хорів товариств: „Львівський Боян", „Бандурист" і „Сурма" та струнного квартету Муз. Т-ва ім. Лисенка. Вступне слово виголосить п. д-р В. Щурат. Обширна й ріжноманітна програма зложена виключно із обробіток українських народніх пісень, а виконавці доложать усіх зусиль, щоб цілість вийшла якнайведичавіше.

— **Львівська хроніка.** Життя є таке важке для інжинірів наслідком будівельної кризи, що деякі з них, яких прізвищ львівська преса соромиться назвати практикували таку штуку: брали направляти авта до варштатів Спортової Палати, казали собі платити ґгори за направу, а звертали авта після довшого часу без деяких частин, ще й казали собі доплатити за переховання. — Ще легший спосіб заробітку такий: коли маєте чужі гроші, повідомітъ поліцію, що вас ограбили бандити. Але не робіть це так незручно як касієр якоїсь крамниці Вайгман, що програв усі гроші в карти, а потім оповідав усю цю історію так недотепно, що правда вийшла наверх. — Інвалід Маньків постріляв себе револьвером біля висок, але не смертельно.

— **Історичний жидівський образ у Львові.** У Львові утворився окремий жидівський громадянський комітет, що занявся влаштуванням виставки першого жидівського історичного образу Леопольда Піліховського „Відчинення гебрайського університету в Єрусалимі". Образ цей виставляли із великим успіхом у ріжних европейських столицях, — він висів теж якийсь час у престольній салі англійського двору. У Львові оглядати його можна в салі кагалу вул. Бернштайна 12, І. пов. Поруч нього є теж інші образи Піліховського.

— **За шахове мистецтво.** Із Буенос Айрес телеграфують, що остання шахова партія між Альохіним і Капаблянкою перервана після 40 ходів з перевагою позиції для Альохіна. Якщо Альохін виграє цю партію, змагання будуть закінчені, бо він виповнить їх умови: виграти 6 партій проти 3-ох Капаблянки.

— **Літературний куток.** Московське державне видавництво приготовляє повне ювилейне видання творів Толстого, поділене на дві групи 22 томів до 1880 р. і після нього 28 томів. У це видання ввійдуть молодечі твори Толстого, частина його денників і листів. Твори вийдуть у хронольогічнім порядку на протязі 5 літ; 9 готових до друку. — Комітет паризької літературної нагороди ім. Лясерра під проводом поетки Де Ноайль призвав нагороду 10.000 фр. за всю поетичну творчість Поль Форові. Поль Фор дістав у свій час титул „князя поетів" у гуртку, що раніше вшанував цією почестю Поль Верлена та Леона Діркса. — Німецький письменник Г. Г. Еверс, який пише передне слово до українського видання своїх оповідань, що їх містить у фейлетонах журнал „Світ", вибирається небаром в подорож по Польщі. Поїздка ця буде у звязку із висвітлюванням кінотеатрами його роману „Альравне". В листі до редакції „Світу" повідомляє він, що вкорочі появиться його новий твір „Фон зібен Мерен" — мандрівки й пригоди. Крім цього під весну викінчить він нову повість. — Під проводом Луначарського та Бухаріна повстав у Москві комітет, що приготовляє 35-літній ювилей Максима Горкого на початок 1928 р. Горкий вернеться тоді в СРСР і видасть книжку „Про нову Росію"!

— **Чоловік, що нікуди не належить.** Англійський трибунал у Свенсі думав над такою простою справою: альжирець Пєр Гастон (француз) приїхав до Англії на кораблі, без пашпорту. Він сів на корабель тайком і недалеко від Брістоль пробував доплисти до англ. берега. Впустити його в Англію не можна; Франція без паперів теж не хоче. Отже хіба вислати його в півд. Америку, де при висадці з корабля не треба ніяких документів.

— **Світова всячина.** „Оссерваторе Романо" подає прізвища чотирох кандидатів на кардиналів: архиеп. Тарсу Лепісті

...ю. архиеп. Бесадсон Бінет (француз), архиеп. Толедо і архиеп. Квебеку. — Виділ робітничого індійського комітету проголосив у Дельгі бойкот англійської адміністраційної комісії. — Членові франц. посольства в Будапешті вкрали з дорогі поїзді Париж—Саарбрік портфель із військовими документами. — Бувш. царська палата в Лівадії продана разом із майном. — Наслідком перерву електричного току англ. парлямент у роспалі дебат був три чверти без світла. — Нині вийшов у світ перший зразок нового авта Форда; його продажа почнеться аж 2. січня 1928 р. — У Ню-Йорку почав вистави свого театру Макс Райнгардт; у його честь видали бенкет з участю представників літератури та театру. — Жінка сина Вільгельма, бувш. князя Айтеля Фрідріха, вийшла тепер (після розводу) замуж за капітана Гайємана. — Тюрінгський льандтаг прийняв внесок соціялістів про скасування кари смерти. — У Берліні знищили невідомі люди памятник королевої Люізи.

Театри.

„Коопер. Український Театр“ під дирекцією гз. Стадника (вул. Шашкевича).
Перерва по причині виїзду на провінцію.

Міський великий театр:
2-го „Визволене“ Виспянського.
Початок 7·30 вечером.

Міський „Театр Новин“:
2-го „Найкраща з жінок“.
Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Палес“: „Наполеон“ Абля Ганса.
„Лев“: „Легенда кохання“, (Брилянт Орлов) з Гібсоном, Петровичем, Евою, Кастнером.
„Аполльо“: „Наполеон“ Абля Ганса.
„Фатаморґана“: „Фаворита Ротшильда“.

Дописи.

НАДВІРНА. (*Свій і чужинець — два характеристичні приклади*). В звязи з недавнім фейлєтоном „Діла“ про нашу адвокатуру і піднесений там факт, що українська суспільність, особливож наше село, не виявляє часто зрозуміння для нашої адвокатури й фаворитує зі шкодою для себе адвокатів-жидів, подаю отакий факт: В цьому році два села, а саме Молотків і Назавізів, надвірнянського повіту, поручили адв. д-ру Банахові стягати належитости за уживання громадських пасовиск від громадян. Ні в одній ані в другім селі д-р Банах не вніс за ті належитости ані одної скарги і при помочі частих дешевих упімнень стягнув усі належитости до громадської каси — без роблення людям якихнебудь коштів. Натомісць війт у Камінним, Гаврилюк, досі найбільш свідомім селі нашого повіту, віддав справу стягнення тих належитостей адвокатові жидові, котрий, не бавлячись у громадянські сентименти, негайно зробив проти всіх довжників без потреби понад сотку скарг, наробив бідним селянам значних судових коштів, а тепер екзекує їх. Кажуть, що жидівська канцелярія заробила вже до 1,000 зол. начисто на скаргах, а вдруге стільки заробить на екзекуціях. Так наш селянин пхає тисячки в жидівські кишені, а себе матеріяльно нищить. До того всього є в Надвірній аж трьох адвокатів українців!

Інструкція

для наладнання й переведення шкільного плебісциту на основі шкільного закону з 31. липня 1924 р. В. З. ч. 79. поз. 766.

В кождому повіті повстає рухливий Повітовий Комітет для переведення шкільного плебісциту в цілому повіті.

В кождій громаді (місті, місточку і селі) мають повстати Місцеві Комітети, які подбають про переведення плебісциту в своїй громаді.

Законні услівя, щоб домагатися української школи:

1. До школи повина бути введена українська мова тоді, коли шкільні декларації з домаганням цього підпишуть родичі за 40 українських дітей. Одначе треба подбати, щоби всі родичі українських дітей без винятку підписали шкільні декларації.

2. **Право домагатися введення української мови прислугує:** а) батькови дитини, б) матері, о скільки батько не жиє або не виконує батьківської власти, в) правному опікунови дитини, коли обоє родичі не жиють, або не виконують своєї власти.

3. Домагатись української мови навчання можна лише в імени дітей у шкільнім віці. Шкільний вік дитини тревае: а) в Галичині від укінчення 6 року життя на протяг 7-ми літ по тих місцевостях, де є 7-клясова школа, та на протяг 6-ти літ у всіх інших місцевостях; б) на Волині, Поліссю і Підляшу від 1. вересня того року, в якім дитина скінчила або кінчить 7-мий рік життя, до кінця того шк. року, в якім дитина кінчить 14-тий рік життя.

Законні постанови не вимагають, щоб дитина ходила до школи. Можуть отже домагатися української мови навчання в школі і родичі дітей, які є звільнені зі школи або які ізза хороби чи якої іншої причини довгий час або взагалі не ходять до школи.

4. Кождий батько української дитини мусить підписати і внести **окрему шкільну декларацію** з домаганням української мови навчання в школі.

5. Кождий батько мусить її підписати власноручно. Неграмотні підписують знаком хреста при двох свідках.

Шкільні декларації підписувати в громадськім уряді, який стверджує власноручність підпису. Громадський уряд обовязаний потверджувати підписи на шк. деклараціях. В разі якої небудь перепони в уряді громадськім можна потверджувати підписи у нотаря, суді або в старостві.

6. Підписані і урядово стверджені декларації належить вислати по змозі негайно а **найдальше до 31. грудня 1927 р.** до пов. шкільного інспектора порученим листом або доручити особисто в протоколі подавчім шкільного інспектора за посвідкою зложення (рубрум), на якій зазначити скількість внесених декларацій і скількість дітей, для яких жадається української школи.

7. Повітові і Місцеві Комітети повідомлять Правну Оборону при „Рідній Школі“ у Львові, Ринок 10 про склад плебісцитових комітетів, про кождочасний стан плебісцитової акції (скільки батьків чи їх заступників та за скільки дітей внесли шкільні декларації, куди і коли саме) а з окрема своєчасно про перепони, щоби був час поробити у компетентних чинників заходи для їх усунення.

8. Докладніші поучення (брошурка В. Целевича п. з. „Про нові шкільні закони“ ціна 50 сот.) і шкільні декларації (по 3 сот. від штуки) висилає на бажання в кожній скількости книгарня „Рідної Школи“ у Львові, вул. Руська ч. 3.

9. Місцеві Комітети повідомляють Повітові Комітети про переведення шкільного плебісциту а Повітові Комітети пересилають Правній Обороні при „Рідній Школі“ точні зіставлення з переведеної плебісцитової акції на своїй области.

Правна Оборона при „Рідній Школі“
у Львові, Ринок ч. 10.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

Documents sur les pogromes en Ukraine et l'assasinat de Simon Petliura à Paris. Librairie du Trident. Париж 1927, ст. 92.

Борис Пільняк: **Смерть Командарма.** Повість непогашеного місяця. Переклав І. Кедрин. Львів 1927. В-во „Ізмарагд“, ст. 43.

ЖУРНАЛИ:

„Літ.-Наук. Вістник“, грудень кн. XII. Зміст: Микола Матіїв-Мельник: Паде пожовклий лист. А. Карашевич: Заспів В саді. Михайло Курах: Батькові. М. Гнатишак: Нарис ідеалістичний. Ю. Магаленський: Останній акт трагедії (докінчення). Мих. Левицький: Людина-звір. Г. Гайне: Aus meinen grossen Schmerzen. Hör ich das Liedchen klingen. С. Левченко: Чуєш, наше? Евген Онацький: Нарцисова душа і дзеркало. Олекса Стефанович: ***. А. Карашевич: З вікна. Проф. О. Мицюк: Націоналізм в аграрній політиці в Середній Европі. А. Карашевич: ***. Петро Рулин: М. П. Старицький та П. О. Куліш. Еміль Кріплер: Степенування вартости критика. Шарль Саролеа: Quousque tandem. О. В. Перед новим роком. Галя Мазуренко: Дорожні ескізи. — Бібліографія. — Нові книжки.

Хвилі Кубані, неперіодичний збірник громади українців з Кубані. Прага ч. 1, ст. 32.

Духовний Сіяч, церк.-народній ілюстр. тижневик. ч. 45—46. Варшава, 18—25 листопада 1927.

Робітниця, двотижневий журнал для жінок-робітниць. Вінніпег.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:
Олірна:
2.XII. Майська ніч.
Тернопіль:
3.XII. Циганка Аза.
4.XII. Гейша (прем'єра), перший раз на українській сцені в Галичині. 993 5-?

На „Рідну Школу“ замісць вінка на домовину свойого члена бл. п. Володимира Німцева зложили в Перемишлі „Українська Бесіда“ 10 зол. і „Віра“ 20 зол.

Перегляд українських інвалідів у Львові. В неділю, дня 11. грудня н. р. відбудуться лікарські оглядини й реєстрація інвалідів Української Гал. Армії у Львові в кімнатах Дому Українських Інвалідів при вул. Софії ч. 25. Початок год. 9. передпол. Перегляд призначений у першу чергу для інвалідів УГА з повітів: Львів, Городок, Бібрка, Броди, Жовква, Камінка Струм. і Перемишляни. До перегляду повинні явитися всі інваліди, які рахують на допомогу від нашого Товариства. Інваліди з інших повітів, що не були при перегляді в призначених нами окружних містах, обовязані також явитися до перегляду у Львові, яким закінчуємо перегляд інвалідів УГА. Хто не явиться без оправданих причин, тратить право до підмог. Треба принести з собою посвідчення від місцевого парохіяльного уряду і читальні Просвіти або кооперативи про те, коли хто і в якій армії став інвалідом, а також потверджений громадським урядом докладний виказ маєткового стану. Подорож покривають інваліди з власних фондів. — *Управа УКТОНІ у Львові.*

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Оповіщення Загальних Зборів.

XXI. звичайні загальні збори Дому торговельно-промислового „Достава“ кооперативи з обмеж. порукою у Львові, відбудуться дня 16. грудня 1927 в год. 4. по пол. у Львові при вул. Домініканській 11, І. поверх.

Порядок нарад:

1. Отворення зборів і відчитання протоколу з послідних заг. зборів.
2. Звіт Управи з діяльности кооперативи за рік адмін. 1926/27.
3. Звіт Контрольної Комісії.
4. Внесок Надзірної Ради дотично розділу чистого зиску.
5. Доповняючий вибір 5 членів Надзірної Ради.
6. Означення по думці § 42 статута границі уділюваних кооперативою кредитів і затягнення зобовязань.
7. Внески і запити.

Річний звіт, рахунки і біланс є виложені в льокалі кооперативи у Львові до перегляду членів.

До участи в цих зборах запрошує всіх Вп. членів

Надзірна Рада.

Подяка.

Отсим складаю прилюдну подяку Вп. пп. Лікарям-дентистам Симону Раппапортові і Якови Нассови вул. Сикстуська 17 за дбайливе виліченя, пльомбовання і вставлення зубів після найновішої системи, так що цілковито не чується ріжниці від природних. **Оксана Войнович.**

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.